

Nro. 10.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Batsból, Pénteken Augustus 1 - ső napján
1806 - ik elzrendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é t s.

A' Királyi testőrző Nemes Magyar seregnél számos esztendőig Hadnagy, Kapitány, fő Strázsames-ter, és Obristlajtinánt fővel szolgált első Strázsamestert, és azon Nemes seregnek Oeconomusát a' vagy sáfárját, *Baroczy Sándor* Obristlajti-nánt Urat, nemzeti nyelvünknek, és a' Magyar Litteraturának nagy barátját és pallérozóját, számos esztendőig való hív szolgálatjára, és sok érde-meire nézve, Obersteri rangal nyugodalomra bottsítani; helyette első Strázsamesterré és Garda Oeconomusává, *Batskádý Bálint* fő Strázsamester Urat tenni; e' helyett második Strázsamesterségre oddig vólt Garda Adjutánst, és Kapitányt *Heyd.n-*

K

dorf Péter Urat, 's e' helyett *Garda Adjutánságra* fő Hadnagy *Mariassevich Bertalan Urat* nevezni, kegyelmesen méltóztatott ő Csász. és Csász. Kir. Felsége.

Ő Cs. és Cs. Királyi Felsége kegyelmesen méltóztatott, Kir. Tanácsos és Palatinális Protonotarius *Aozél István* urat a' Sz. István Rendje Vitézét, a' Felséges Udvari Magyar Kancellariához Udvari Tanácsossá és Referendariussá nevezni.

Az Alsó Austriai Cs. és Cs. Kir. Kormányozó-Szék hirdetteti, hogy, ha némelyek az 1805-dik esztendőben Október 10 kén közönségessé tétett nagy és kettős, t. t. Banko-czédulákból és arany 's ezüst pénzből való Lotteriából, még addig, az azóta előfordult háborús környülállások és akadályok miatt, részt nem vehettek volna: ebben még most is, noha az első vonás ideje u. m. a' jövő November' 10-dike, elközelített, részt vehetnek, 's e' végre akár Banko-czedulát, akár pedig arany és ezüst pénzt a' Státus kassáiba bétehetnek.

A' Dalmatziai és Albaniai partokon folyó környülállásokról, ilyen két, egymással némely pontokban igen ellenkező tudósítások jöttek - ki a' közönséges levelekben: — „

„*Laybachból* Julius 19-kén. Májor *Albeck* úr a' múlt szeredán éjjel utazott itt vissza a' *Rozariói* kikötőhely felé az ott tartózkodó Cs. és Cs. Kir. sereghez.

„Mint halljuk, a' Gróf *Bellegarde* Regementje is a' *Cattaro* általvetelére indult sereghez rendeltett. Azonközben, ha a' dolgok' ábrázatján *Albaniában* olyan változás esett, mint néhány napoktól fogva erőssítik némelyek, úgy nagy részint elhá-

ritódtak azon nehézségek, a' mellyek Cattarónak általadattatását ez ideig akadályoztatták. Erősítik t. i. hogy F. M. Lieutenánt Báró *Zuch* úr ö Exc.ja tudósítást vett volna hivatalos módon a' Frantziáktól a' felől, hogy Generális *Molitor* segítő seregeket vévén magához Dalmatziából, ezek által a' Ragúzába bészorított Generális *Lauriston* a' megszállás alól feloldozta, 's azután magát velle egygyesítvén, a' *Montenegrinusokat* a' magok hegyeik közzé vissza verte. Ha a' Montenegrinusok ezen alkalmatossággal valóságosan és jó forma veszteséssel vissza verették, úgy ez a' környülállás a' *Cuttarói* lakosokat is gyaníthatóképpen meg fogná illetni, és a' Frantziákhoz hajlandóbbakká tehetné őket.

„*Triestből* Julius' 19-kén. A' Dalmatziából érkezett hírek szerint, a' Frantziák, a' Montenegrinusok, Albániaiak (Arnauták), és Oroszok által, *Makarskái*g vissza verették, a' melly mintegy 18 mérföldnyi távolságra esik *Ragúza* városától. *Stagno* és *Makarska* mellett (ha igaz) két fő ütközetek estek, a' melyekben a' Frantzia sereg, 4 ágyut 2000 embert, és egy Generálist veszített el. A' Montenegrinusok nem kegyelmeztek meg senkinek (nem adtak *pardont*), az Oroszok ellenben számos hadi fogjokat szállítottak által *Corfu* szigetére — Más hírek szerint, a' Frantziák azután, ismét előnyomúltak (ha igaz), és megverték az Oroszokat. — Bizonyos az, hogy a' verekedés Dalmatziában mind továbbtovább terjed. —

„Azon Orosz hadi hajós sereghöz, a' mely a' Dalmatziái szigetes öblöt elfoglalva tartja, közlébről 6 Anglus hadi hajók is tsatólták magokat. Ugyantsák az Anglusok a' Sz. György Vitézi Rend-

jének czimerével egyetemben egy jó summa pénz t küldöttek ajándékba a' Montenegrói Püspöknek; a' Rendczimert t. i. néki magának, a' pénzt pedig az ő katonáinak, a' sebeseeknek, 's az elestek' özvegyeiknek és árváiknak.

„Az *Istriai* tudósítások szerint, az eddig ott fekütt Frantzia seregek, néhány 100 embert kivévén, most már mind a' szározon indultak-meg Dalmátzia felé. A' *Marmont*' serege hasonlóképpen folytatja siető marschal éppen most városunk mellett útját ugyantsak arra felé. Maga *Marmont*' fő vezér, ez előtt két napokkal ment által városunkon, egész Generál-Stábjával és sok egyéb kísérvével egyetemben. Estve 9 órakor szállott-bé hozzáuk, és más nap reggeli 6 órakor már útban vólt *Fiume* felé. Ma Generális *Boudet* ment itt által kísérvével. Az útja a' Frantzia seregeknek [a' mostani nagy melegben valósággal igen terhes. Sok helyeken sem bor, sem ivóviz, sem egyéb nem találtatván, nem tsuda hogy sok beteg találtatik közöttök.

Major *Albeck* úr, a' kit F. M. Lieutenánt Gróf *Bellega de* nem régiben a' Rozariói kikötőhelyből Bétsbe küldött vala, vissza érkezvén, tovább vette útját Dalmátzia felé az ujj rendelésekkel.

Orosz Birodalom.

A' Középtengeren lévő Orosz hajós sereg' vezére Vice-Admirális *Sinawin*, ilyen hivatal szerint való és környülállásos tudósítást tett, a' Dalmatziái tenger-öbölben Martzius' 30. kától fogva néhány napok alatt folyt hadi történetekről: — „

„Kapitány *Bailli* írja nékem, hogy vévén azon rendelésemet, hogy a' vezérlése alá bízott hajókkal a' Dalmatziával általellenben fekvő szigeteket

foglalja-el, ő Mártzius' 30-kán *Curzola* szigetét elfoglalta. A' szigeten lévő erősség minden Kapitulationió nélkül adta fel magát kegyelemre. A' Francia örzősereget, a' melly 1 Oberstlieutenántból 7 tisztból, és 250 közemberből állott, 6 prédabanyert hajókkal egyetemben, Korfuba küldötte által. A' hajókon és magazinumokban feles készületet, a' várban pedig 12 réz ágyut talált. *Curzola* mellett való tartózkodása alatt elküldötte az *Expeditzió* nevű hajót *Lissa* szigetéhez, hogy ott a' futásban foglalatoskodó Frantziáknak állja-el az útjokat. Ezen hajó *Lucca* szigetével általellenben elfogott egy olyan kisedes hajót, a' melyet ezen vidéken Trebaknak vagy Trebakolónak neveznek, és a' mellyen 39 Frantziák ültek. Maga Kapitány *Bailli* egy örző isoportotskát hagyván az Alhadnagy *Wojolkow* vezérlése alatt *Curzola* szigeten, maga további próbatétel végett elevezett onnét.

„ A' Kapitány *Baillitól* vett jelentések szerint azonközben jónak találtam Aprilis 26-kán a' *Cattarói* öbölből két *Linea* hajókkal és egy *Fregáttal*, magam is *Curzola* felé útnak indúlni. Midőn 27-dikben délután *Curzola* vára alá jutottunk volna, előbb sem valamiféle zászlót sem lakost nem láthattunk egygyet is: hanem későbbre szemléltünk-meg néhány strázsáló Frantzia katonákat, 's ekkor esett továbbá értésünkre, hogy 350 Frantziák éppen az előbbeni napra (20-ikra) viradó éjjel érkeztek oda 7 hajókon, 's a' Kapitány *Bailli* által ott hagyott örző isoportot elfogván a' várat elfoglalták volna. Az ő hajóik közzül 2-tő még oda érkezésünk előtt eltávozott vala; a' más 5-tőt elfogtuk. Szeretném volna még az nap' kiszállani a' vár' elfoglalása végett, hanem nagyszél támadván

nem lehetett. A' Frantziák azonközben 28-dikra virradó éjjel futásra vévén a' dolgot a' lakosoknak tsajkáikat haszonra fordították; azokon a' sziget' külömbkülömb partjairól a' túl lévő Ragúzai partokra által futottak. Egy hajójokat tsakugyan elfogtuk a' mellyen 16-ton ültek. A' futással olyan örössen siettek, hogy az egy Alhadnagyon kívül elfogottém ereinket sem vitték-el. — *Curzola* szigetén feles bor terem, sok erdelye van, a' mellyek az apróbb hajókhoz jó evező lapátoknak és egyéb készületeknek való fat szolgáltatnak.

„ Minekutánna miad azokat a' készületeket megtétem, volna, a' mellyeket ezen szigetnek bátorcságára szükségesnek lenni gonólitam, a' Fregátot itt hagyva magam Aprilis 29-kén eleveztem, útamat *Lessina* felé vévén. Utomban *Lessina* és *Lissa* szigeteik között találtam Kapitány *Baillit*, kitől értesemre esett, hogy ő az *Asia* nevű *Linea* hajóval és öt más kised hajókkal Aprilis 17-kén *Lessinához* érkezvén, a' tájon egy ellenséges *Trebakolót* elfogott volna, és 19-ikben a' kikötőhely előtt egy kis sziget formájú szárazon batteriákat készítettett, oda érkezendő és kiszállani akaró seregeinknek oltalmaztatásokra, a' mely munkában ugyan ötet a' *Lessina* szigetén lévő Frantziák meggátolni eléggé iparkodtak, hanem a' Bailli agyúi a' Frantziákét nem soká el halgattatták. Az alatt 100 katonáink és 42 hajos legényéink a' kapitán *Skorobogatow* vezérése alatt a' partra ki szálván, az ellenséget vissza nyomták és a' *Cath.* templom kerítéséből is kiszorítottak, hanem a' Frantziák hirtelenséggel ismét minden erejeket össze gyűjtvén nevezett Kapitányunkat vissza nyomták, ötet magát 59 köz emberekkel egyetemben elfogták, 12-

gyet megöltek, és 33-mat meg sebesítettek. Egy 10 evezős tszajkánk is, a' part mellől való eltaszittatásnak alkalmatosságával meg akadván, a' rajta lévő 32 emberekkel egygyütt az ellenség kezire került. Azonközben a' miénk is sok kárt tettek az ellenségnek, addíg, míg magokat megadni kéntelenítették volna &c.

Frantzia Birodalom.

Párisból Julius 16-kán. Orosz Status-Tanátsos *Oubril* úr már néhányszor vólt egygyütt a' külső dolgokra ügyelő Ministerrel a' Beneventói Hertzeggel, a' Frantzia országban lévő Orosz hadi fogjoknak kítseréltetéséről beszéllvén véle.

A' Belső Minister' határozása szerint a' Párisi nagy innepi szolennitások között lóval és szekérral való futásokra is két napok lesznek szenteltetve, a' melly futások a' Márs mezején tartatnak. Két jutalmak tétetnek-fel; az egygyik 2400 Livrákból és egy arany emlékeztető pénzből, a' másik 1500 Livrákból és egy ezüst emlékeztető pénzből áll. Ezek a' két jutalmak a' Lovas futóknak rendeltettek. Tsak Frantzia országai származású lovak és lovasok részesülhetnek a' futásban. Szekeres futás is hasonlóképpen kettő leszen, a' vetélkedőknek ahoz készült szekerek adattatnak által; mindenikbe két-két lovak fogattatnak. Ezeknek is két jutalmak tétetnek-fel, t. i. egy arany és egy ezüst pénz; a' mellyek közzül az elsőhöz 3000, a' másodikhöz 1200 Livrák lesznek köttetve. — Ennek a' nagy innepnek az ujjabb határozások szerint ezen Augustus közepe tájján kellene véghez menni; ha tsak talám az ujjabb történetek további háladást is nem fognak néki okozni.

Az a' tudományok nagy alkotmánya, a' mel-

lyet egy idő óta kibeszélhetetlen figyelemességgel vár a' Frantzia közönség' tudós része, a' melyet t. i. Napoleon Császár akar a' maga széles birodalmában felállítani, már ki van dolgozva; és remélik, hogy nem soká ki fog hivatal szerént is hirdettetni. Addig méltó lesz röviden a' következőket meg jegyezni rolla: —

Az egész Tanító Test (*corps enseignant*) vagy az egész tanító alkotmány, *Császári Universitas* nevezet alatt áll fel. Leszen egy Nagy-Mestere, a' kit a' Császár nevez ki. Az egész alkotmány 28 részekben ugyan annyi helyeken leszen az egész országban felosztatva, *Akademia* nevezet alatt, vagy más szóval: az egész *Universitás* 28 *Akademiákból* fog állani. Minden Akademiában lesznek 4, t. i. Orvosi, Törvényes, Fizikai, és Matematika Fakultások. Adnak az Akademiák, *Baccalau-reusi*, *Licentiatusi*, és *Doktori* gradusokat, vagy méltóságokat: hanem ezen méltóságok még senkit nem tesznek az *Universitás*nak tagjává; azonban meg kívántatik, hogy ezen méltóságokkal birjon az, a' ki az *Universitás* tagjává kíván lenni. A' Profeszszorok ezen Akademiákban közönséges, egygyütt való, és feleségtelen életre kötelezettek, csak azok vétetnek ki ezen törvény alól a' kik felsőbb rangokat érnek. Ez egy olyan Hierarchia fog lenni, a' mellyen igen bámulnak azok, a' kik ennek mivóltával már isméretesek. A' Nagy-Mester melé, a' kinek a' Császár Kabinetomába is szabad béréjárása leszen, egy Tanács adattatik.

Leszen ezen *Universitás*nak egy úgy nevezett Normális Oskolája is, a' mely rész szerént a' magokat meg különböztetett tehetségű és Profeszszorságra szánt személyekből, rész szerént a' már ki

szolgált, és 60 esztendőért tagokból tog állani, 's a' mellyben mind ezek az érdemes emberek élelmet és nyugadalmat találnak.

Az Universitás tagjai minnyájan fekete ruhát, és bal mellyeiken egy-egy pálma ágotskát viselnek, a' melly selyemből, ezüstből, vagy aranyból leszen kivarva, a' szerént, mint kinek kinek a' rangja kívánni fogja. Tsak a' Nagy-Mester véte-tődik-ki ezen törvény alól, a' ki égszín-kék, selyem, és hátul a' földön vontzolódo (schleppes) ruhában köteleztetik járni.

Az Universitás tagjai bizonyos hitet tartoznak le'enni, a' melly által a' Császárhoz, a' Császári uralkodás' fundamentomaihoz, és az Országló Dynastiához (a' mostani Uralkodó Házhöz) való hűsége, 's a' Tudománynak és az Universitás' törvényeinek megtartására 's megtartatására, lekötelezik magokat. A' Tudomány, a' melyre meg esküsznek, a' Keresztény hitnek ágazatain és az úgy nevezett *Galliana* Szentegyháznak védelmeztetésén fundálódik.

A' Párisi *Monitörben* ilyen tudósítást olvasunk.

Konstántzinápolyból Jun. 10 kén. Az itt lévő Orosz Követhoz gyakran érkeznek Kurírok *Jassiból*. A' Bosphorusi tsatornában igen mozgani kezdetek az Orosz hajók. —

„Minden ide érkezett ujjságok bizonyítják, hogy az Orosz Birodalom még meg nem szünt számot tartani a' Szerviaiakkal való egygyetértéshez; Küldöttjei vannak nállok; fegyvert szolgáltatott nékik; maga megvallja, hogy köze van az ő vezérjékhez, és felszóval kívánja a' Portától, hogy telyesítse ezeknek kívánságaikat, helyheztesse őket függetlenségbe, olyan függetlenségbe, a' milyennel a'

Moldovaiak és Oláhországiak bírnak, a' kik úgy szollván már tsak nem Orosz alattvalókká váltak, és a' kik között tsak a' színe van fenn a' Porta hatalmának. E' szerént az Orosz Birodalom semmi mértéket nem tart többé a' Fényes Porta eránt; a' Szerviaik után a' Montenegrinusokat is fel láz-asztja; fegyveres készületeket teszen ott; Szövet-ségeseit Korfuba hívja; a' Török Birodalomnak a' közepeig fegyvereseket gyűjt az ellen; a' Görögöknek oda engedí zászlóját, hogy az alatt evez-zenek, közönséges módon megengedvén nékik olyan portékákkal kereskedni, a' mellyek a' maga táborainak hasznosok. —

„Egy hajón a' mellyet ezen partok mellett a' napokban elfogtak, olyan portékákat találtak ta, a' mellyek tilalmasok. Irást ugyan semmi fe-lét nem találtak rajta: hanem Orosz zászlója volt. Az emberek mind elfutottak rolla.

Nagy Britannia.

Londonból Jul. 12-kén. Itt még ma is leg nagyobb bizontalanság uralkodik a' békesség eránt. Ezen két pontjai a' már régólta tartó békességes hirnek — először, hog Lord *Yarmouth* még Párisban van és az alkudózás elkezdődött — 2) szor, hogy az al-kudozás még félbe nem szakadott — már nem ujj-ságok. Az ujj-ságon kapó közönség szeretne már többetskét tudni.

Az Országlószék 150 szállító hajót fogadott bérbe; a' mellyek 6 hónapokra kivántató eleséget vesznek-fel, és mindeniknek rézzel keil fedve lenni. A' Szicilia felé útnak induló 12 ezer emberekből álló Anglus seregnek, Generális *Wynnyard* rendelte-tett fő vezérévé: alatta vannak *Cambell*, *Proby*, *Oakes*, 's több más Generálisok.

Afrikából olyan tudósítások érkeztek, hogy azt az igen nevezetes *Mungo Park* nevű utazót, Afrikának belső részein, minden kísérőivel egyetemben, kettőt vagy hármat kivéven, megölték a lakosok.

Német Birodalom.

A' közönséges levelek szerint ismét ujj mozdulások szemléltetnek lenni az ezen birodalomban fekvő Frantzia seregek között. A' jelen való környüállásokban, viszontagságoknak tsirályát szemlélik némelyek jövődre nézve. Egy felől a' Dalmatziai hadakozásnak naponként való elevenebbülése; más felől a' Swéd Kírály' álhatatosága vonták különösen magokra a' figyelmetességet. Azt mondják, hogy az Északi hatalmasságok között való össze engesztelődés nem jutott még arra a' grádsra, a' mellyen lenni azt ezen napokban némelyek hirdették.

Aschaffenburgból Julius' 21-kén. A' *Lefevre* seregei, a' mellyek eddig ezen környéken fekütek, megmozdultak, és útjokat Augsburg felé kezdették venni. Más felől is hasonló tudósítások érkeztek a' Frantzia seregeknek mozdulásaikról.

Ha az a' hír is megtalál valóságosulni, a' mely a' Rénus mellől érkezett, hogy t. i. még azok a' kevés seregek is vissza indultak volna a' Rénus jobb partjára, a' mellyek már annak bal partjára által mentek vala: már így könnyen megeshetik, hogy még Augustus' közepéről is tovább halad a' Frantzia armádia' Párisi nagy innepe.

Tudományos Jelentés.

Debretzenből Jul. 12-kén.

Miólta a' Magyar Flóra eránt való szándékunkat jelentettük; és a' Nemi Neveknek egy részét a'

meg rostálás végett közre bocsátottuk; vettünk sok érdeemes Hazánkfiától azok felől való ítéleteket, tanácsadásokat, nevekben való jobbitásokat, szóval és levél által, név alatt, és név nélkül; és imé itt, hazafiúi buzgóságból és hajlandóságból származott rész vételeket, 's betses tudósításokat, a' magunk nevében alázatosan köszönnyük; a' Haza nevében pedig örvendezéssel vesszük. Ez valóban nem is olyan dolog, mellyet egy két ember állapíthatna meg; hanem sokak ítéletének, és tudományának kell egybe folyni: hogy egyik szerentséssel el találja azt, a' mi a' másiknak eszébe nem ötlött, 's egyiknek esmérete által világosságra jöjjön az, a' mi a' másiknak tudtára nem vólt. Azért bocsátottuk mi is közre azon Nemi neveket; hogy azoknak alkalmas, vagy alkalmatlan vóltát, ítélje meg a' tudós Fűvész: a' szóknak hangzását pedig, és a' nyelv természetével való egygyezését, vagy nem egygyezését ítélje meg az igaz Magyar fül; 's kinek kinek tökéletes szabadsága légyen belé szólni, és a' rosznak talált név helyet jobbat mutatni. A' mibén osztán így mindnyájan megegyezünk, legyen az meg állapítva; a' hol pedig az ítéletek egymástól távoznak; ott a' voksok többsége határozzon. Kérjük azért most is alázatosan Érdeemes Hazánkfiat, hogy tovább is segítségül lenni méltoztassanak, és küldendő betses leveleiket akár a' Collegium Seniorához akár a' Debretzeni Posta Hivatalhoz útasítsák.

Ha azt akarjuk hogy a' Fűvészség, tudomány formában legyen közöttünk, és ne legyen az ember kéntelen a' másoktól való tudakozás által tapogatni a' növény esméretét; hanem a' könyvből rá tudjon találni; Nemi nevekről kell gondolkoz-

nunk; mert csak ezek által készülhet el a' rend, a' bizonyosság, a' tudomány. A' mely fennforgó Plánta neveink vagynak; azok többnyire csak Fajnevek, felette kevés van köztök, a' mely Nemi név lehetne; mert a' Köznépnek, a' mely a' plántákat látásból el nevezte, a' Nemre kevés gondja volt; tudományforma nélkül nem is lehetett. (*Mi azonban minden plantának a' maga szokásban lévő neveit is, a' maga helyén fel fogjuk jegyezni.*)

Ez ugyan egy tekintetben nagy szerentse; mert nállunk a' Plánták esmérete, az alkalmatlan Nemi nevekkal nints úgy el keverve, mint Linné előtt volt a' Deák Botanica; a' melynek zürzavarjann mikor ő Vitézi módon keresztül törte is magát; nem birt a' szeméttel, és kéntelen volt a' maga régulai ellen is sok alkalmatlan neveket meghagyni. Néünk ez a' bajunk nints; de ha osztán magunk akarunk jó neveket adni; a' munka felettébb terhes, és sokak segítségét kívánja.

Mi — a' mit még az első Jelentésben kell vala tselekednünk — imé előadjuk a' sinór mértékei, mellyet követtünk a' nevek szerzésében.

1)ször. Minden versengés nélkül az a' tökéletes név, melly a' Nemnek tziperét, meg esmerető jelét, vagy leg alább szembetünő formáját foglalja magában, p. o. *Kétegy, Ötér, Kigyószisz* s. a. t. Az illyeneknek szaporításában mindenerővel igyekeztünk, 's azon kérjük buzgó bizodalommal érdeemes Hazánkfiat, hogy ebben az igyekezetben legyenek segítségül. Mert akárhogy változzon a' Systema; ha valamikor a' Linné nevét el felejténék is: a' Nemek, természeti tzipereket és abból vétegett neveket csak ugyan meg tartják. A' több nevekben mellyeket most közlünk, az illyenek ezzel

a' jeggyel vagynak meg jegyezve (!); a' melly ingyen sem azt teszi, mintha már azok átaljában ki-fogás nélkül valók volnának. Méltóztassanak azokat is változtatni, a' mint jobbnak itélik, csak-hogy a' tzímer benne meg maradjon. Néha a' Plánták lakóhelyétől, vagy anyatekétől is a' Deák Botanica példája szerént, adtunk Nemi neveket, p. o. *Szikör, Tónya, Ligetéke, Fakin*, s. a. t. de már ezek az elébbieknél sokkal alább valók.

2)szor. Ezek utáni valóknak tettük azokat az alkalmas fennforgó neveket; mellyek most is a' nép szájában, és könyvéinkben Nemi neveknek látszanak, p. o. *Gyékény, Kotsord, Bodza, Úszány*, s. a. t. Sőt Fajneveket is tettünk Nemi nevekké; de már ezt ovást tselekedtük. t. i. a) az olyan Nemekben, a' mellyek alatt kevés Fajok vagynak, p. o. *Vadótz, Nád; Zeller*, s. a. t. 6) az olyanokban; a' mellyeknek minden fajai könnyen ki mutattják magokat, hogy egy Nemre tartoznak, p. o. *Sikkanttyú, Miköts, Perháta, Konkoly* s. a. t.

3)-szor. Mikor ezekből ki fogytunk; nem vólt más mit tenni, hanem a' Deák Neveknek kellett énni, hogy azokból faragjunk kéntelen - neveket (értjük itt az olyan Deák neveket, mellyek a' Nemnek tzímerét nem fejezik ki.)

Itt először azon akadoztunk, ha meg kell é tartani a' Tudósok neveről vett neveket, 's ezt másokkal is közlöttük. Úgy látszott hogy ilyen név kevés mehetven bé a' Nemzeti Füvészt - Könyvbe, jobb lesz arra hagyni, hogy a' Deák Systemában maradjon meg az ő emlékezetek. Mindazáltal még itt, Tudós Hazánkbanak itéletektől várunk.

Ehó vettük hát a' neveket, és a' mellyek türhetők vóltak: fordítással magyarrá tenni próbáltuk

p. o. *Rokasarkfü*, *Baktopp*, de az illyenekkel éppen nem vagyunk meg elégedve; mert hogy valami állatnak tagja fünek, még pedig Nemnek mondódik, a' nem egyéb tsak zürzavar. A' mely nevek pedig a' Deákban, vagy érthetetlenek vagy értelmeknek a' Nem tulajdonságával semmi köze nints; lágyitgattuk Eleink példája szerént, a' kik a' *Tio-Gából Rozsát*, a' *Salviából Zsalyát*, a' *Pottentil-lából Pimpót*, a' *Thymusból Démutkát*, 's a' *Liquiritiából Higrivitzet* tsináltak.

A' többi egy Tóldalékban következik.

Kö Sindelről való Tűdősítés.

Ezen folyó esztendőben, Május 10-ik napján, mind a' Bécsi Udvari Diariumban, mind a' Magyar Kurirban közönségessé tétette az alábbirt, hogy ő a' Visnyói kö-sindel bányát és annak készítését által vette. Ennek a' kö-sindelnek jó és hasznos tulajdonsága sokkal esmérteesebb, mint sem azt ismét elő beszélleni szükséges volna. Mind azáltal szükségesnek ítéltem az Ország alsóbb részire, és a' Duna vize környékén fekvő vidékekre nézve, Pesten ezen kö-sindelnek elárulására egy magazinumot fel állítani; mellynek distrectióját oda való lakos *Gyurtsek János Ur* vállalta magára, kinek esmeretsége és a' köz jónak kiterjesztésében való buzgósága bizonyossá teszen engemet arról, hogy ő minden elő forduló commissiókban a' leg nagyobb szorgalmatossággal fog szolgálni.

Ennek a' kö-sindelnek mázsája, melly három rendbéli úgy mint 12 tzólos 10 tzólos és 8 tzólos táblákból áll, az említett Pesti magazinumban négy forinton árúztatik, A' kiknek tehát annak meg

szerzésére kedvek lészen, az említett *Gyur'sch János* Urnak írhatnak, a' ki Pesten a' Hid-utzában a' 4-dik számú házban lakik. Ugyan ott és ő nála a' kö sindelhez való deszkák, és az ahhoz való szegek is találatnak. Hogy ha ezen kö sindelnek kedvessége közönségesebb leénd, 's arra nézve nagyobb számmal fog kívántatni, a' bányákban lévő munkásoknak száma is meg fog szaporittatni. *Közt Egerben Julius 10-ik napján, 1800-ik Esztendőben.*

„*Felső Eöri Nagy György.*”

Kotyavetyét illető Híradás.

A' Cs. és Cs. K. Ösi és Familiai Jóságok' Fő-Igazgató Tisztsége, ezen esztendőben Augustus' 25-dik napján, feles számú Spanyol eredetű mag Kosokat, néhány száz hasonlóképpen magzásra nevelt, egy és két esztendős olyan Kosokat, a' melyeket a' leg finomabb Spanyol eredetű Juhak valóságos Spanyol eredetű Kosoktól ellettek, továbbá néhány száz, **tenyészésre neveltetett és leg finomabb Spanyol eredetű anyajuhakat**, végezetre még néhány leg szebb Tyrolisi fajtájú ökör és üsző borjakat, fog *Holicsban* Magyar országon, közönséges kotyavetye által, haladék nélkül való kész pénzfizetésért eladattatni.

A' kotyavetye a' *Holicsi Cs. és Cs Királyi Kastélynál* az elől megnevezett napon délelőtti 9 órakor tartatik. Béts Jul. 9-kén 1806. —

„A' Cs. és Cs. Királyi Ösi és Familiai Jóságoknak Fő Igazgató Tisztsége által.”